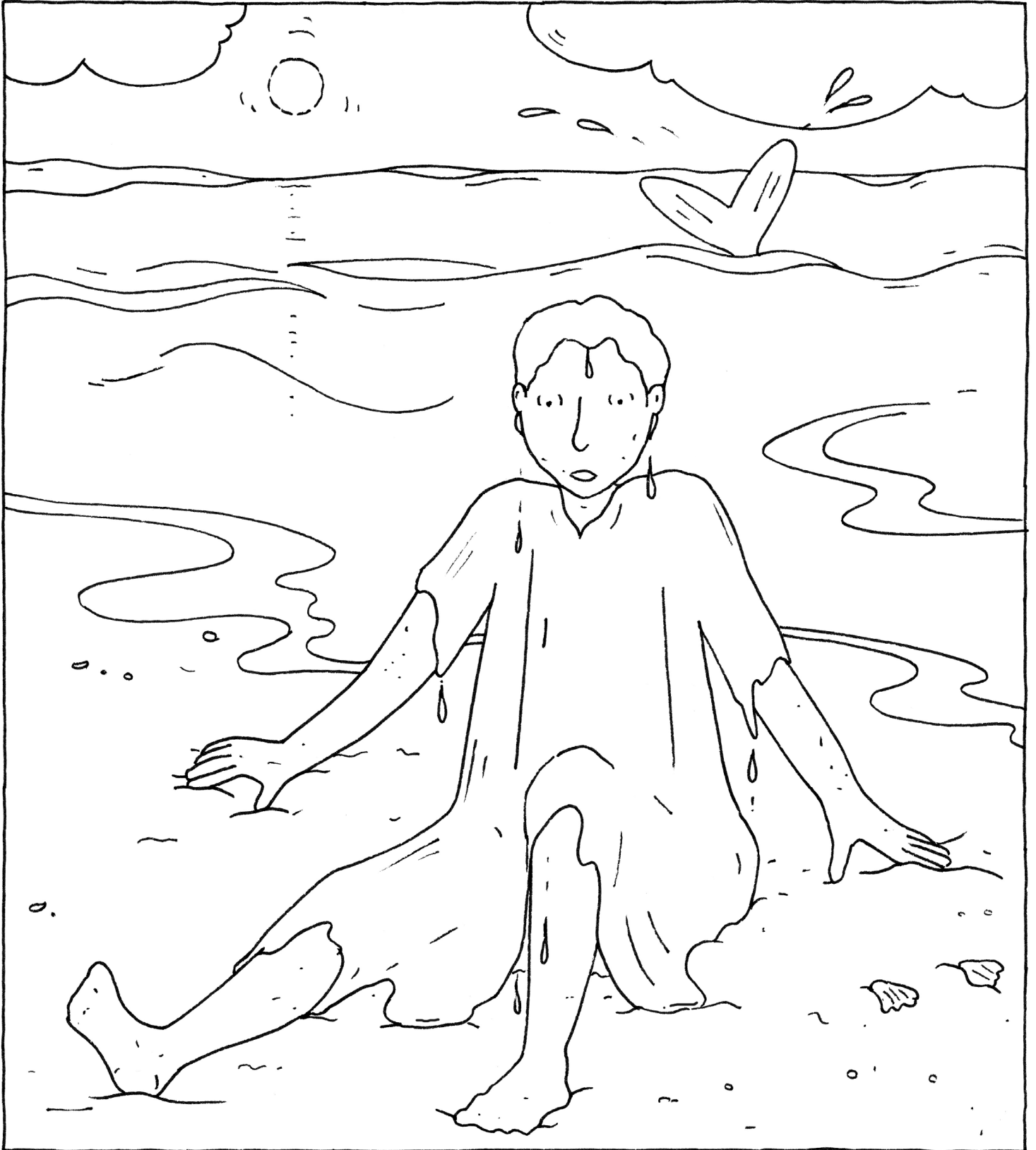

14 april 2024

Jona wordt gered door God

Jona 2

Thema: De HEER redt

Doel

De kinderen ontdekken dat God ook geduld heeft met zijn ongehoorzame profeet Jona

Toelichting

Jona wordt op een wonderlijke manier gered uit zee. Drie dagen verblijft hij in de vis. Tijd om na te denken, om de realiteit tot zich door te laten dringen dat hij verloren is. De enige die nog iets voor hem kan doen is God: de HEER die redt (vs. 10), Dan brengt God hem op het strand.

Je kunt verdwalen in je leven, je weinig of niets van Hem aantrekken. Soms ontdek je pijnlijk dat je van niet luisteren naar God niet gelukkig wordt. Dan kun je stug doorgaan op je verkeerde weg om weer naar je Heer terugkeren. Je kunt altijd bidden tot God om hulp. Hij zal je nooit zijn liefde weigeren. Kijk maar naar Jona.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: De HEER redt Jona

Richtlijnen: Vertel aan de jongste kinderen dat Jona in een grote vis terecht komt. Ga niet uitvoerig in op hoe dat kan en wat hij daar ziet. Gebruik eventueel een plaat uit een kinderbijbel. Daarop wordt in veel gevallen de nadruk gelegd op de bezinning, het feit dat Jona bidt tot God. Het lijkt afgelopen met hem, maar God houdt van Jona en geeft ook hem een tweede kans. Hij laat Jona niet vallen.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: De HEER redt Jona's leven

Richtlijnen: Vraag de kinderen: Vind jij het eng om opgesloten te zitten? Kom je er wel weer uit? Of moet je 'altijd' in de donker blijven?

Jona voelt zich verloren. Zijn einde is nabij, nu een vis hem heeft opgeslokt. Hij denkt na over wat hij verkeerd heeft gedaan. Hij bidt in zijn nood om redding. Wat Jona heeft gezegd, lezen we niet. Waarschijnlijk heeft hij gesmeekt om vergeving. De HEER luistert en wil Jona opnieuw in dienst nemen. Daarom stuurt Hij een grote vis, die Jona aan vaste wal brengt.

Wij weten dat God zijn Zoon als Redder heeft gestuurd. Erkennen wij, net als Jona, dat wij het zelf niet redden, maar gered moeten worden? God wil ook ons steeds weer trouw zijn en liefhebben, ook al gaan wij in de fout. Vergeving vragen in Jezus' naam mag altijd!

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: De HEER verhoort het gebed van Jona

Richtlijnen: De HEER hoort naar het gebed dat Jona in doodsnood bidt. Komt er nog iets van zijn leven (als profeet van God) terecht? In een vis op volle zee overdenkt en belijdt Jona zijn zonde. De HEER reageert in liefde en redt hem. Jona mag leven. God laat ook zien dat Hij niet van zijn plan afwijkt, als mensen daarin niet willen meewerken. Nineve moet worden gewaarschuwd; dat is het doel. Het is erg als wij niet naar God luisteren, maar God probeert ons dan terug te roepen en gaat intussen verder met zijn plan.

Jona lijkt op ons met onze zonde tegen God en de naaste. Vaak gaan daardoor dingen mis en komen we steeds dieper in de problemen. Durven we te bidden om de komst van Jezus in ons leven als Verlosser? Vertrouwen we erop dat de HEER steeds wil redden. Omdat Hij onze God wil zijn.

Extra bijbelgedeelte: Psalm 40

(De dichter dankt God dat Hij redde uit het graf. Hij is dankbaar en ziet het als een kans om van Gods liefde te getuigen. Zou Jona ook zo reageren, nu hij op het strand staat?)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene inleiding

Jona kan als profeet zijn roeping niet ontlopen. Zelfs niet als hij afdaalt in de dood. De zee was een symbool voor de dood. De mensen uit de tijd waren doodsbang voor de zee, denk ook aan de schipbreuk van Paulus bij Malta in het Nieuwe Testament. Meestal konden ze niet zwemmen en als de zee op gingen probeerden ze zoveel mogelijk vlak langs de kust te varen, zodat ze snel aan land konden.

Zelfs door de dood heen, houdt God Jona aan zijn roeping. God zet altijd de laatste zet, welke vluchtpogingen je ook doet. Door de dood heen krijgt Jona niet de weg van zijn zelfgekozen vrijheid terug, maar de weg terug naar God. Ook op de weg naar de dood is God de Heer. De uitredding van Jona door God van zijn zelfgekozen weg leidt naar Gods weg. In het gebed spreekt Jona de doodsnoed uit, de verbanning uit Gods ogen, omdat hij op weg is naar de diepste duisternis waar geen God is. Maar hij ervaart de redding uit de dood door God en zendt daarvoor naar God zijn dankgebed op. Hij belooft God zijn beloften in te lossen en offers te brengen. Belofte aan de Heer van de wereld maakt schuld. Zonder de God van het leven kan Jona niet leven. Jona belijdt dat hij de dienaar van de Almachtige levende God is, die je niet ontvluchten kan. Zoals zij die armzalige goden vereren dat wel kunnen, omdat ze niet levende goden vereren. Aan de tijdgenoten van Jezus wordt het teken van Jona beloofd. Zoals Jona drie dagen en drie nachten in het binnenste van het monster moest verblijven, verbleef Jezus drie dagen en nachten in de dood (Matteüs 12:40). Zo laat Jezus zien dat hij de ware Zoon van God is, Hij die als mens naar de aarde was gekomen en de dood overwonnen heeft door op te staan uit de diepste duisternis. Niet vreemd dat de Rooms-katholieke kerk het wonder van de opstanding graag afbeeldt door middel van de vis die Jona uitspuwt.

Meer gedetailleerde beschrijving (vers voor vers)

Zee In de Openbaring naar Johannes kondigt Johannes de nieuwe wereld aan met het beeld '... en de zee was niet meer'. Dit beeld van de verdwenen zee diende voor de lezers rond het jaar 100 na Chr. als teken van hoop. Dit betekent dat heel lang de zee het symbool is geweest van de dood.
Het teken van Jona (Jona 1:17): Matteüs 16:4, Lucas 11:30

Een of twee vragen bij het gedeelte

- Wat betekent het voor jou dat God Heer en Meester is over de wereld, zowel over de levenden als over de doden?
- Hoor jij om je heen dat het niet uitmaakt wat of waarin je gelooft? Wat vind jij daarvan?

Auteur: ASdR

Liederen

Psalm 116	
Lied 130a	(=Gezang 19 LvdK)
Lied 352	(=Gezang 345 LvdK)
Hij is de Rots	Hemelhoog 340
Jona, Jona, ga naar Nineve	Hemelhoog 83
Jona uit de grote vis	Alles wordt nieuw 1: 12
Hij leeft!	Hemelhoog 182
Juich, doe mee allemaal	Opwekking voor kinderen 276
Een steen op het graf	Op Toonhoogte 428

Auteur: PZ

De HEER redt Jona

O nee, daar gaat Jona, overboord van het schip waarop hij zit. Nu ligt hij in het water.

Wat gaat er nu gebeuren? Zou de Here God Jona nog wel willen helpen? En hem horen?

Jona heeft niet geluisterd naar God. Hij is ongehoorzaam geweest.

Maar weet je wat zo bijzonder is? De Here God gaat Jona zeker helpen. Hij houdt heel veel van hem. Hij laat Jona niet in de steek!

Daarom stuurt Hij een grote vis naar Jona toe. Die grote vis slikt Jona in één keer door.

En daar zit Jona nu, in de buik van de grote vis, midden op de zee!

Jona is erg bang. Wat nu? Wat gaat er nu gebeuren?

Komt hij hier ooit nog uit?

Weet je wat hij doet?

Hij denkt na over wat er allemaal is gebeurd. En hij begint te bidden tot de HEER.

Want Jona begrijpt dat God die grote vis heeft gestuurd. Daarom durft hij nu ook weer te bidden. God zorgt nog steeds voor Jona!

Jona vouwt zijn handen en zegt: 'Here God, ik dank U dat U mij niet hebt laten verdrinken en nog steeds voor mij zorgt. Ik heb nagedacht over alles wat er is gebeurd. Ik heb er zo'n enorme spijt van dat ik niet naar U hebt geluisterd. Ik ben ongehoorzaam geweest. Ik zal dat niet meer doen. Ik zal nu altijd doen wat U zegt en naar U luisteren!

De Here God hoort wat Jona zegt en blijft voor Jona zorgen in de buik van de vis. Maar hij moet nog wel drie nachten in de buik van de vis blijven! En Jona blijft bidden!

Dan stuurt God de vis naar het strand en daar spuwde die grote vis Jona weer uit op het strand.

Jona vond het vreselijk om in de buik van de vis te zitten. Maar hij dankt de Here God, want Hij heeft voor Jona gezorgd en hem niet in de steek gelaten. De Heer heeft ondanks dat Jona niet naar God luisterde, hem toch gered.

En Jona heeft veel spijt. Hij wil voortaan naar de Here God luisteren en doen wat God van hem vraagt. En niet meer ongehoorzaam zijn.

Afsluiting

Zing eventueel het lied:

Jona, Jona ga naar Nineve!

(Elly en Rikkert)

Auteur: RS

Dit plaatje is te vinden op:

<https://www.hervormdvollenhove.nl/userfiles/files/Jona-Zondag-1-Jona-op-de-vlucht-c-4-8-werkbladen.pdf>

Mogelijkheid om te gebruiken bij het vertellen van dit Bijbelverhaal

De HEER redt Jona's leven

Inleiding

Stel je voor dat je opgesloten zit; misschien is het je wel eens overkomen. Je ging naar de wc, deed de deur op slot, maar toen je klaar was ging het slot niet meer open. Mij is het wel eens overkomen. Dat is toch wel spannend. Je zit in dat kamertje en de deur gaat niet meer open. Dan bons je op de deur en hoop je dat iemand je hoort en dat het lukt om vanaf de buitenkant de deur te openen.

Stel je nu eens voor dat je ergens opgesloten zit waar er geen licht is. Je zit dus opgesloten in het donker, dat klinkt mij nog veel spannender in de oren.

Vandaag gaat het in het verhaal weer over Jona en hij zit op een donkere plaats waar hij niet weg kan.

Bijbelvertelling

Jona's ogen beginnen een beetje aan het donker te wennen. Zijn neus went nog steeds niet aan de geur die hij constant ruikt. Het stinkt naar rotte vis en zout zeewater. Zijn voeten zijn nat, eigenlijk is alles nat. Even had hij gedacht dat hij verdronk in de stormachtige zee, toen hij overboord werd gegooid. Hij trappelde met zijn benen en zwaaide met zijn armen. Maar hij ging steeds dieper de zee in. En toen... plotseling... had hij een grote luchtstroom gevoeld. Samen met tientallen vissen ging hij ergens naar binnen. Gelijk wist hij het: hij is opgeslokt door een grote vis. Het ging allemaal heel snel. En nu zit hij dus hier, tussen vissen die zijn opgegeten. Hij leeft nog, hij is niet verdronken. Maar hoe zal het nu verder gaan met hem? Hij kan niet voor altijd hier in de donkere buik van een vis blijven.

Er zullen al een paar dagen voorbij zijn, inmiddels, maar hoe lang gaat dit nog duren? Hij kan er ook niet zomaar uit. Jona is bang. Hij denkt na over wat hij verkeerd heeft gedaan en over alles wat is misgegaan daarna. Er is er maar één die deze fouten heeft gemaakt en dat is hijzelf. Er is er ook maar één die hem zou kunnen helpen en dat is de Here God. Dan begint Jona in de buik van de vis te bidden tot God. Hij gaat op zijn knieën in het water zitten en sluit zijn ogen. Hardop begint Jona te spreken tot God.

Heer, ik ben zo bang, daarom roep ik naar U.
Ik was bijna dood, maar U geeft mij antwoord.
U hoort mij als ik om hulp schreeuw.
U gooide mij in de diepe zee en het water was overal om mij heen.
Ik dacht dat U mij niet meer wilde zien.
En nu is hier bijna het einde van mijn leven.
Nu denk ik weer aan U, HEER.
Ik bid tot U. Luistert U naar mij?
Kunt U mij redden, HEER?
Kunt U mij vergeven alles wat ik fout deed?
Ik zal U bedanken met offers en ik zal voor U zingen.
Ik zal alles voor U doen, dat beloof ik U.
Want U alleen kunt mij redden, HEER!

Dan is het stil om Jona heen. Af en toe klotst er een nieuwe golf water binnen. Zou de Here God naar hem luisteren? Zal Hij hem kunnen redden, zou Hij hem willen redden? Jona vraagt zich af of hij het verdient om gered te worden. Er is iets wat hij zeker weet. Als hij hier uitkomt, zal hij naar Nineve gaan.

Plotseling klinkt er een vreemd en brullend geluid. Binnen in de buik begint er van alles te bewegen. Jona probeert iets te vinden waar hij zich aan vast kan houden. Maar zijn handen vinden niets in het donker. Dan rolt hij naar voren en plotseling komt er licht binnen. Voordat Jona het weet ligt hij op het zand in de zon. Hij kijkt naar de zee en ziet daar de staart van een grote vis in het water verdwijnen. Jona blijft even op zijn rug in het zand liggen. Wat is het geweldig om weer licht te zien en de warmte van de zon te voelen! En wat is het heerlijk om de frisse zeewind te ruiken in plaats van de stinkende lucht in de buik van de vis. Er verschijnt een grote lach op het gezicht van Jona.

Wat is hij toch eigenwijs en dom geweest. Als God je een opdracht geeft dan moet je die opdracht uitvoeren. Wij kunnen niet zonder de Heer. Hij redt ons steeds weer. Dat heeft Jona zelf ervaren en dat heeft hij nu wel geleerd. Even denkt hij terug aan wat er in de afgelopen dagen is gebeurd. Hij kreeg een opdracht van de Here God, luisterde niet en ging helemaal de andere kant op. Terwijl hij vluchtte voor God, wist de HEER precies waar hij was. Hij stuurde een storm, Hij stuurde een vis en Hij stuurde de vis naar dit strand. Nee, er niemand zoals God!

Langzaam staat Jona op. Hij klopt het zand van zijn kleding. Zo in de zon droogt zijn kleding snel op. Toch is het slim om snel andere kleding aan te trekken, want de stank gaat er vast niet meer uit. En nu? Wat moet hij nu doen? Zou God hem nog willen gebruiken om de inwoners van Nineve te waarschuwen? Jona denkt nog aan zijn gebed in de buik van de vis. Hij vertrouwt God en wacht of hij weer een opdracht krijgt.

Gebed

God, dank U wel dat U op ons let. Dank U wel dat U altijd voor ons zorgt. Dank U wel dat U onze fouten vergeeft als wij om vergeving vragen. Wij kunnen niet leven zonder U. Amen.

Auteur: JvdM

De HEER verhoort het gebed van Jona

Het is net of je een spannende film aan het kijken bent. Jona zat op een schip, dat een andere kant op ging dan waar God hem naartoe wilde sturen.

- Wie heeft weleens het gevoel gehad als je aan het zwemmen was, onder water, dat je niet meer naar boven kon?
- Wie van jullie is weleens in nood geweest waarvan je dacht dat er nooit redding zou zijn? Wat heb je toen gedaan? Wie weet wat je het beste kan doen? Het antwoord is natuurlijk: bidden. Wie heeft weleens gemerkt dat bidden helpt?

Jona in de zee

Uiteindelijk heeft Jona toegegeven aan de mensen op het schip naar Tarsis, dat de grote storm zijn schuld was, omdat hij niet heeft geluisterd naar de opdracht van God. Daarom heeft hij hun gevraagd om hem overboord te gooien. Natuurlijk dacht Jona dat hij zou verdinken en dat het met hem afgelopen zou zijn. De zee is immers hetzelfde als de dood. Als iemand in zee valt, is er geen redden meer aan.

Daarom is de zee, als je het woord begrijpt, een metafoor. In het laatste boek van de Bijbel, Openbaring, staat er ook: 'de zee zal er niet meer zijn'. Hiermee wordt bedoeld dat de dood er niet meer zal zijn.

De redding is nabij

Maar dan gebeurt er iets heel anders... Er komt een vis, een hele grote vis, het zou een walvis kunnen zijn geweest, maar ook een ander soort vis. Het is in de geschiedenis weleens voorgekomen dat een persoon volledig intact ingeslikt en uitgespoeld werd door een vis. Het is heel bizar, als je erover nadenkt, maar er gebeuren gekke dingen, mensen die in bepaalde omstandigheden op wonderbaarlijke wijze overleven. Dingen die theoretisch niet kunnen. Maar voor God is niets te wonderlijk. Kijk mar in het boek Genesis: Abraham en Sara krijgen een zoon op hoge leeftijd.

Dan zit Jona in die vis, drie dagen en drie nachten. Inderdaad, precies als bij de kruisiging en opstanding van Jezus. De zee, die als het ware het dodenrijk is, daarin blijft Jona drie dagen en drie nachten. Zo heeft hij alle tijd en gelegenheid om eens na te denken over wie God nu eigenlijk is. Jona weet het nu, het is een wonder dat hij gered is, ondanks zijn starre gedrag.

Jona weet nu wie God is, enerzijds streng, anderzijds heel liefelijk en genadig. Dat wil niet zeggen dat God twee verschillende karakters heeft of uit twee dingen bestaat, helemaal niet. Als je afdwaalt kan het verkeerd aflopen, maar uiteindelijk zal God je ook redden. Maar helemaal gered is Jona nog niet. Als hij in de buik van die vis blijft, zal het alsnog fout aflopen.

Bidden

Daarom doet Jona het enige wat hem kan redden: hij gaat bidden. Zijn gebed in het tweede hoofdstuk van dit boek lijkt wel een Psalm en feitelijk is dat ook zo. Psalmen zijn gebeden, ze uiteten het gevoel van de persoon die ze maakt en in de situatie waarin ze zitten. Jona weet eindelijk dat alleen God kan helpen, dat hij moet luisteren naar de stem van God. Maar hij weet ook dat God naar hem luistert.

Jona zegt letterlijk dat God hem in het dodenrijk heeft gestuurd, maar tegelijkertijd ook heeft gered. Hij is inde golven van de zee terecht gekomen, waardoor hij niet naar boven kon zwemmen, toch is hij nu veilig. God heeft Jona van beneden naar boven gehaald, zegt hij.

Aan de ene kant is Jona natuurlijk gered, maar hij is nog (lang) niet veilig. Dat weet hij ook wel, hij vraagt niet voor niets om de echte veiligheid.

Het belangrijkste is dat Jona God erkent als HEER en Hem gehoorzaam wil zijn.

Hoe zit dat in ons leven? Denken we er regelmatig aan om Jezus te erkennen als Verlosser? Waar zouden we zijn zonder Hem?

Veel mensen en kinderen lijkt het niet zo leuk en goed om te geloven. Ze hebben niet zo'n goed beeld van godsdienst, ze denken dat het te maken heeft met niets mogen en van alles moeten. Daarom ging Jona ook weg, hij dacht dat het zonder God beter zou zijn, dat hij een beter leven zou krijgen. Maar het werd een intens grote teleurstelling. Nu weet Jona dat het leven met God veel beter is dan het leven zonder Hem.

Jona mag als profeet optreden, dat hij mensen moet gaan waarschuwen is niet zo leuk. Het is wel de moeite waard, want als deze mensen God ook erkennen en beter gaan leven, dan wordt de stad niet ondersteboven gekeerd. Jona weet hoeveel God van hem houdt en van andere mensen. En zoals gezegd, het gebed van Jona lijkt wel een Psalm. Psalm 40 is een van die Psalmen die erop lijkt. In het laatste vers zegt degene die de Psalm heeft geschreven: 'Ik ben arm en zwak, HEER, denk aan mij, U bent mijn helper, mijn bevrijder'.

Dus vergeet niet om te bidden, net als Jona.

Auteur: EvD